

Чткіше це проявляється в активних точках, відповідних шлунку і печінці, де це підвищена статистично достовірне. В індиферентних точках шкіри в області шлунка і печінки посилення інфрачервоної радіації після їди менш виражене і статистично достовірне лише для області печінки та жовчного міхура. В точках, що відповідають кишечнику, активних і індиферентних, посилення радіації після їди менше, ніж в активних точках шлунка і печінки.

Висновки

1. Застосована нами методика вимірювання інфрачервоного випромінювання шкіри людини з незначним за площею ділянок дає задовільні результати.
2. За інших аналогічних умов значної різниці в показниках інфрачервоній радіації в симетричних ділянках шкіри справа і зліва не виявлено.
3. Інфрачервоне випромінювання в активних точках шкіри вище, ніж в індиферентних.
4. Посилення фізіологічної активності травних органів (шлунка і печінки) після їди проявляється в підвищенні показників інфрачервоній радіації шкіри у відповідних органах активних точках.

Література

1. Березовський В. А.—Фізіол. журн. АН УРСР, 1964, 10, 259.
2. Красногорський Н. Н.—Журн. высш. нервн. деят. им. Павлова, 1951, 3, 376.
3. Подшибякин А. К.—Значение активных точек кожи для эксперимента и клиники. Докт. дисс., Киев, 1957.
4. Подшибякин А. К.—Врач. дело, 1956, 5, 550.
5. Подшибякин А. К.—Фізіол. журн. АН УРСР, 1960, 2, 6, 268.
6. Путилин Н. И., Мальнев А. Ф.—Вопросы физиол., 1952, 2, 99.
7. Царюк Н. Б.—Патофизиол. и экспер. терапия, 1961, 5, 6, 59.
8. Bargnes R. B.—Science, 1963, 140, 3569, 870.
9. Gerschon-Cohen J. and Haberman J. D.—Thermographic. Radiology, 1964, 82, 280.
10. Gerschon-Cohen J. and Haberman J. D.—Amer. J. Roentgen., 1965, 94, 735.
11. Johnson P. M., Bragg D. G. and Sciarra J. J.—Amer. J. Roentgen., 1966, 96, 681.
12. Kliot D. A., Stanley J.—Amer. J. Obstetr. Gynecol., 1965, 93, 515.
13. Lawson R. N., Wlodek G. D., Webster D. K.—Canad. Med. Ass. J., 1961, 84, 1129.

Надійшла до редакції
21.VI 1967 р.

Метод короткого запису результатів електроенцефалографічних досліджень

В. М. Синицький

Відділ патології вищої нервової діяльності Інституту фізіології
ім. О. О. Богомольця АН УРСР, Київ

При аналізі та, особливо, класифікації результатів ЕЕГ-досліджень в клініці нерідко виникає необхідність запису даних в скороченому вигляді. Ми застосували засіб запису основних параметрів електроенцефалограми у вигляді формул.

При візуальному аналізі одержувані криві поділялись на чотири основні групи: N — умовна норма; D — дифузні зміни; В — білатерально-синхронні зміни; L — локальні ураження кори головного мозку.

Після знака, який вказує на групу, електроенцефалограму записували за допомогою символів, запропонованих Е. А. Жирмунською [1].

При цьому кожну з хвильових форм записували у вигляді дробу: в числовнику відзначали тип хвилі та її частоту (або розмірність в мілісекундах), а в знаменнику процент часу, зайнятого на електроенцефалограмі цими хвильами.

Нарешті, перед кожним дробом ставиться середня амплітуда даного коливання.

Наприклад, нормальну електроенцефалограму можна записати так: $N^{50} \frac{\alpha 8}{70} \cdot 12 \frac{\beta 25}{30}$

що означає домінування на ЕЕГ (70% часу) альфа-коливань частотою 8 гц при середній амплітуді 50 мікровольт. Крім цього, на кривій реєструється бета-ритм частотою 25 гц при напрузі 12 мікровольт.

Варіант електроенцефалограми з білатерально-синхронними зрушеними можна представити у вигляді такої формулі: $B 30 \frac{\Delta 4}{40} \cdot 60 \frac{\alpha + 10}{60} \cdot C 150 \frac{\Delta v}{5}$, тобто на ЕЕГ реєструються низькоамплітудна повільна активність, регулярний альфа-ритм і пароксизми комплексів, «хвиля-пік» до 150 мікровольт в центральних відділах кори мозку.

Умовні позначення компонентів електроенцефалограми

Символ	Його розшифрування
α	Альфа-активність з частотою 8—13 гц
β	Бета-активність з частотою 14 гц і вище
M	Хвилі з частотою 7 гц і нижче, при амплітуді не більше 30—35 мікровольт
θ	Тета-активність з частотою 4—7 гц при амплітуді більше 30—35 мікровольт
Δ	Дельта-активність з частотою від 4 гц і менше при амплітуді більше 30—35 мікровольт
V	Піки (спайки)
W	Гострі хвилі
$\uparrow$	Позначення пароксизму коливань

Аналогічно можуть бути представлені ЕЕГ-криві з локальними і дифузними змінами. В разі необхідності перед позначенням напруги ставлять буквене позначення коркової ділянки, в якій виявлені патологічні зміни.

Спосіб короткого запису результатів електроенцефалографічного дослідження має певні переваги при проведенні аналізу електроенцефалограми в клініці.

Висновок

Пропонується метод запису результатів ЕЕГ-досліджень в клініці у вигляді формул, які відбивають основні параметри електроенцефалограм.

Література

- Жирмунская Е. А.— Электрическая активность мозга в норме, при гипертонической болезни и мозговом инсульте, М., 1963.

T. D. M. Roberts.

Lond

Т. Д. М. Робертс.

Лонд

Проблема нервої регуляції тонічних реакцій з швидкими Ч. Шеррінгтона (1906) і Р. М. логії.

Значних успіхів у вивченні стосуванням нових, переважно

У книзі професора фізіолога відкриття з електрофізіологіїх рефлексів. Книга складається з окремих підручників і є одним з відповідників.

У перших трьох розділах розглядається і досить влучно про структуру та механічні властивості електричних потенціалів у нервових закінченнях на м'язові волоти.

У четвертому розділі наводиться в нервовій системі.

П'ятий та шостий розділи присвячені фізіологічній ролі рецепторів та їх значення в саморегуляції та механізмах тонаусу нервової системи.

Розвитку уявлень про рефлекси засновано на здійсненні постуральних рефлексів сумісної дії альфа- та гамма-рефлексів.

У VIII—X розділах описано рухи при стоянні та локомоторні стиснені лабіринту та антигравіації.

Роль різних відділів центральної нервової системи в рефлексах присвячена в окремих параграфах.

Автор зробив спробу синтезу власних досліджень з метою рефлексів. Він розвиває ідею про роль різних представників вищих та низьких центрів в рефлексах, що відіграє важливу роль в міжцентральних зв'язках.

Деякі узагальнення Роберта відповідають певною мірою гіпотетичні.

Рецензована книга характеризується як наукова, як і підручник для студентів та аспірантів.